

Sygn. akt **V Ca 2574/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Bogusława Jarmołowicz-Łochańska (spr.)</i>
Sędziowie:	SO Magdalena Majewska SR (del.) Ewa Uchman
Protokolant:	st. sekr. sąd. Małgorzata Żurad-Roś

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **G. M.**

przeciwko (...) ***Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.***

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie

z dnia 2 listopada 2015 r., sygn. akt I C 1503/15

oddala apelację.

Sygn. akt 2574/16

UZASADNIENIE

G. M. wystąpiła z powództwem przeciwegzekucyjnym wnosząc o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie, którego była prowadzona, przez Komornika Sądowego A. G., na wniosek (...) egzekucja z jej świadczeń emerytalnych w sprawie KM 663/12.

Podniosła, że tytuł wykonawczy stanowiący podstawę prowadzenia przedmiotowej egzekucji tj. nakaz zapłaty wydany w sprawie II Nc 17379/10 został „unieważniony” wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie o sygnaturze akt II C 3008/12. Zaś w piśmie z dnia 28 maja 2015 r. powódka wyjaśniła, że domaga się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w części co do kwoty 885,38 zł. Wyjaśniła, że jej zdaniem Komornik naruszył trwałość zwolnienia od kosztów sądowych.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o jego oddalenie i zasądzenie na swoją kosztów procesu. Przyznała, że wprowadzie nakaz zapłaty zobowiązujący pozwaną do zaspokojenia w całości roszczenia powoda w kwocie 2.567,22

zł stanowiący podstawę prowadzenia egzekucji na skutek sprzeciwu pozwanej utracił moc, a wyrokiem z dnia 27 grudnia 2012 r. powództwo zostało oddalone ale podniosła, że na skutek jej apelacji Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 r. częściowo zmienił wyrok Sądu Rejonowego i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 916,77 zł z odsetkami. Wyrokowi temu została nadana klauzula wykonalności i to na jego podstawie postępowanie egzekucyjne było kontynuowane po jego podjęciu. Wierzyciel wskazał, że od powódki została wyegzekwowana kwota 916,77 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego. Podniósł, że postępowanie egzekucyjne zostało zakończone postanowieniem z dnia 25 marca 2015 r.

Wyrokiem z dnia 2 listopada 2015r. Sąd Rejonowy powództwo oddalił i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 197 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i ocena prawna :

W pozwie z dnia 5 maja 2010 r. (...) wystąpiła o zasądzenie od G. M. kwoty 2.567,22 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Nakazem zapłaty z dnia 18 maja 2010 r. powództwo zostało uwzględnione w całości.

Na skutek sprzeciwu G. M. nakaz utracił moc, a Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 27 grudnia 2012 r. oddalił powództwo. Na skutek apelacji (...)

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 r. wydanym w sprawie V Ca 1409/13 częściowo zmienił ten wyrok zasądając od G. M. na rzecz Spółdzielni kwotę 916,77 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 5 maja 2010 r. do dnia zapłaty. Wyrokowi temu w części uwzględniającej powództwo postanowieniem z dnia 18 czerwca 2014 r. została nadana klauzula wykonalności.

Sąd pierwszej instancji ustalił także, iż na podstawie nakazu zapłaty wydanego w sprawie o sygnaturze II Nc 17379/10 została wszczęta egzekucja przeciwko powódce w sprawie Km 663/12, która po wstrzymaniu jej wykonania, postanowieniem komornika z dnia 6 listopada 2012 r. została zawieszona, a po wyroku w sprawie V Ca 1409/13 została podjęta, a następnie postanowieniem z dnia 25 marca 2015 r. została zakończona przez komornika wobec zaspokojenia w całości egzekwowanego roszczenia, a tytuł wykonawczy został pozostawiony w aktach sprawy.

W toku postępowania egzekucyjnego Komornik ściągnął i przekazał wierzycielowi kwotę 1.732,72 zł, na którą składały się: należność główna w kwocie 916,77 zł, odsetki w kwocie 512,21 zł, koszty klauzuli w kwocie 66 zł, koszty zastępstwa procesowego w egzekucji w kwocie 150 zł, zaliczka na opłaty stałe w kwocie 58,49 zł, spłata zaliczki na wydatki w kwocie 28,25 zł.

Sąd pierwszej instancji ustalił również, że oprócz postępowania w sprawie Km 663/12 toczyły się przeciwko G. M. postępowania egzekucyjne w sprawach o sygnaturach Km 1518/12, wszczęte na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty o sygnaturze II Nc 12839/12 oraz Km 201/13 wszczęte na podstawie tytułu wykonawczego – wyroku XVI C-upr 822/10, prowadzone przez Komornika Sądowego A. G..

Stan faktyczny w sprawie Sąd pierwszej instancji ustalił na podstawie powołanych dokumentów, z których każdy – oprócz wydruku karty rozliczeniowej, sprzeciwu oraz apelacji – ma walor dokumentu urzędowego. Wskazał, że najistotniejszym w sprawie dowodem było postanowienie Komornika stwierdzające zakończenie egzekucji toczącej się na podstawie tytułu egzekucyjnego, przeciwko wykonalności którego skierowany został pozew, a któremu przysługiwało domniemanie prawdziwości i autentyczności (art. 244 § 1 k.p.c.), a których obalenie spoczywało na powódce. Powódka zaś nie przedstawiła dowodów, z których wynikałoby, że egzekucja w sprawie Km 663/12, prowadzona na podstawie tytułu wykonawczego – wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 listopada 2013 r. toczyła się jeszcze w dniu orzekania przez Sąd (art. 316 § 1 k.p.c.). Z planów podziału, również stanowiących dokumenty urzędowe, wynika, że przeciwko G. M. toczą się jeszcze inne postępowania egzekucyjne, w których stan zaspokojenia

egzekwowanej wierzytelności nie jest znany. Podstawą tych postępowań są jednak inne niż przedmiotowy tytuły wykonawcze.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo uznając, iż sprawie zaistniała okoliczność, która czyni żądanie powódki pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności bezzasadnym, niezależnie od podstaw tego żądania. Prowadzone przeciwko niej postępowanie egzekucyjne zostało bowiem zakończone wskutek zrealizowania całości świadczenia objętego tym tytułem. Tytuł ten nie może zatem zostać pozbawionym wykonalności, a ewentualne wadliwości związane z jego wykonaniem powódka może podnosić w innych postępowaniach.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż powództwo, o jakim mowa w art. 840 k.p.c., w oparciu o który wszczęto niniejsze postępowanie, stanowi środek merytorycznej obrony przez bezzasadną egzekucją. Jego treścią i celem jest pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego co oznacza, że żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego znajduje uzasadnienie tylko dopóty dopóki istnieje możliwość wykonania tego tytułu.

Oddalając powództwo Sąd pierwszej instancji uznał za bezzasadny wniosek o połączenie do łącznego rozpoznania sprawy niniejszej i sprawy o zasądzenie świadczenia.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. obciążając nimi powódkę jako stronę przegrywającą proces w całości. Na koszty te składało się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym (art. 98 § 3 i 99 k.p.c.) w stawce określonej na podstawie w § 6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł – łącznie 197 zł.

Apelację od wyroku wniosła powódka zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- nie wstrzymanie egzekucji komorniczej na jej emeryturze w związku ze złożonym pozwem,
- rozpoznanie sprawy mimo braku rozpatrzenia zażalenia,
- wydanie orzeczenia mimo braku rozpoznania wniosków o ustanowienie pełnomocnika z urzędu,
- akceptację komorniczych rozliczeń poegzekucyjnych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja nie była uzasadniona i została oddalona. Sąd Okręgowy podziela w całości i przyjmuje za własne na podstawie art. 382 k.p.c. zarówno ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji jak i dokonaną na ich podstawie ocenę prawną, co czyni zbędnym ich powielanie .

Powódka wystąpiła z powództwem osadzonym na art. 840 § 1pkt. 1 k.p.c. Zgodnie z nim dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Powódka twierdzi, że egzekucja przeciwko niej była prowadzona na podstawie nieistniejącego tytułu wykonawczego albowiem powództwo przeciwko niej w sprawie IIC 3008/12 zostało oddalone. Ze stanowiskiem powyższym nie sposób się zgodzić. Uszło uwadze powódki, a co słusznie podniosła pozwana, a prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy, że wyrok wydany 27 grudnia 2012 r. w sprawie II C 3008/12, został częściowo zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 listopada 2013 r. wydanym w sprawie V Ca 1409/13 przez zasądzenie od G. M. na rzecz pozwanej Spółdzielni kwotę 916,77 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 5 maja 2010 r. do dnia zapłaty. Wyrokowi temu w części uwzględniającej powództwo postanowieniem z dnia 18 czerwca 2014 r. została nadana

klauzula wykonalności. Istniał zatem tytuł wykonawczy, który stanowił podstawę prowadzenia egzekucji przeciwko powódce.

Nie ta okoliczność legła jednak o podstaw rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego . Podstawą oddalenia powództwa jako niezasadnego był bowiem fakt, iż świadczenie wynikające ze skarżonego tytułu wykonawczego zostało w całości wyegzekwowane, a postępowanie egzekucyjne zostało zakończone

Sąd pierwszej instancji słusznie zatem przyjął, że zakończenie postępowania egzekucyjnego czyni żądanie powódki pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności bezzasadnym, niezależnie od podstaw tego żądania. Prowadzone przeciwko niej postępowanie egzekucyjne zostało bowiem zakończone wskutek zrealizowania całości świadczenia objętego tym tytułem. Tytuł ten nie może bowiem zostać pozbawionym wykonalności po jego wykonaniu. Stanowisko Sądu pierwszej instancji znajduje uzasadnienie także w poglądach doktryny i orzecznictwie Sądów. Sąd Apelacyjny w Łodzi - w wyroku z 2016-08-23, I ACa 224/16, opubl: (...) wskazał, że przedmiot sporu w sprawach wytoczonych w trybie art. 840 § 1 KPC oznacza, że dłużnik traci prawo do wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym, co nie odbiera mu możliwości poszukiwania sądowej ochrony jego praw w odrębnym postępowaniu. Zaś Sąd Najwyższy w wyroku z 2015-01-15, IV CSK 133/14, Opubl: Legalis, wskazał, że powództwo o pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności może być wytoczone niezależnie od tego, czy przeciwko dłużnikowi została już wszczęta egzekucja, istotne jest jedynie by zobowiązanie objęte tytułem wykonawczym było wymagalne. Wówczas dłużnik może żądać pozbawienia (ograniczenia) wykonalności tytułu wykonawczego tak długo, jak długo zachodzi możliwość wykonania tego tytułu. Samo istnienie możności wykonania tytułu wykonawczego, czyli zdolności do egzekucji, pozwala na wystąpienie z powództwem zmierzającym do uniemożliwienia przeprowadzenia egzekucji z tego tytułu wykonawczego.

Wbrew zarzutom apelującej nie zostało przez nią wykazane aby po zakończeniu przeciwko niej egzekucji w sprawie, w której żąda pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności były przez komornika prowadzone inne czynności i zajęcia jej emerytury. Dłużniczka zdaje się zapominać, że przeciwko niej toczyły się natomiast jeszcze inne postępowania egzekucyjne tj. Km 1518/12, wszczęte na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty o sygnaturze II Nc 12839/12 oraz Km 201/13 wszczęte na podstawie tytułu wykonawczego – wyroku XVI C-upr 822/10, prowadzone przez Komornika Sądowego A. G.. W tych sprawach także zostało zajęte świadczenie emerytalne dłużniczki. Nie można się także zgodzić ze skarżącą, iż nie został rozpoznany jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu i zwolnienie od kosztów sądowych . Przy wszczęciu sprawy powódka takich wniosków nie składała. W pozwie został zawarty jedynie wniosek o zabezpieczenie powództwa , który został oddalony postanowieniem z dnia 9 września 2015r.. Powódka wprawdzie wniosła na to orzeczenie zażalenia ale fakt ten nie wpływa na prawidłowość wydanego w sprawie rozstrzygnięcia. Na wezwanie Sądu powódka natomiast uiściła opłatę od pozwu w kwocie 90 zł. Z powyższych względów Sąd pierwszej instancji przed wydaniem wyroku nie procedował w sprawie ewentualnego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu i zwolnienie powódki od kosztów sądowych albowiem taki wniosek przed datą 2 listopada 2015r. nie został złożony. Wniosek taki został złożony dopiero w dniu 6 grudnia 2015r. przy okazji usuwania braków fiskalnych zażalenia. Wniosek ten został przez Sąd pierwszej instancji uwzględniony. Zaś żądanie ustanowienia pełnomocnika z urzędu zostało także przez powódkę zgłoszone po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji, bo w dniu 7.04.2016r., a rozpoznane przez oddalenie wniosku postanowieniem Sądu z dnia 16 sierpnia 2016r.

Z powyższych względów nie można zgodzić się z powódką, że na etapie rozpoznawania sprawy przez Sąd Rejonowy doszło do naruszenia jej prawa do obrony.

Biorąc powyższe pod uwagę apelacja jako niezasadna na podstawie art. 385k.p.c. została oddalona. Na marginesie można jedynie zauważyć, iż niedopuszczalne jest oparcie powództwa przeciwegzekucyjnego na dyspozycji art. 5 k.c. (wyrok SA w Łodzi z 2015.07.10, IACa 108/15).